

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК 19 “Соціальний та корпоративний менеджмент”

Спеціальність	073 "Менеджмент"	_____
		(шифр і назва спеціальності)
Освітня програма	"Менеджмент"	_____
		(назва спеціалізації)
Факультет	Документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики	_____
		(назва факультету)

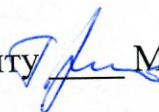
2020 - 2021 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни “Соціальний та корпоративний менеджмент” для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 „Менеджмент” освітньою програмою “Менеджмент”

Мова навчання: українська

Розробник: Мединська Т.І., доцент кафедри менеджменту, к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від “31” серпня 2020 року № 8

Завідувач кафедри менеджменту Микитин Т.М.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “1” вересня 2020 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 Дейнега І.О.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань <i>07 „Управління та адміністрування”</i>	Нормативна	
Модулів 2	Спеціальність <i>073 „Менеджмент”</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		1-й	1-й
ІНДЗ		Семестр	
Загальна кількість годин 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 2,0 самостійної роботи здобувачів вищої освіти 3,27	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		16 год.	6
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни “Соціальний та корпоративний менеджмент” в системі професійної підготовки фахівця визначається основними задачами даного курсу, які передбачають наступне: на основі теоретичних положень розглянути поняття про сучасні методи управління в підприємствах корпоративного типу, зокрема в акціонерних товариствах та їх структурних підрозділах, а також в установах соціального спрямування.

Основна мета дисципліни “Соціальний та корпоративний менеджмент” – розгляд теоретичних основ та інституційних й інформаційних інструментів і методів забезпечення функціонування системи корпоративного та соціального управління на підприємствах/організаціях корпоративного й соціального типу.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є наступні:

- засвоїти основний понятійний апарат соціального та корпоративного управління і права;
- дослідити організаційно-управлінські відносини щодо формування і використання акціонерного капіталу;
- розкрити основні принципи та закони розвитку корпорацій та соціальних установ;
- ознайомлення з методиками використання базових інструментів та механізмів соціального та корпоративного управління;
- розробити механізми, засоби та інструменти ефективної організації і координації дій учасників соціальних та корпоративних взаємин;
- формувати ефективні рішення у сфері соціального та корпоративного управління.

Інтегровані вимоги до знань та умінь з даної навчальної дисципліни передбачають, що у результаті її вивчення здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- тенденції розвитку соціальних та корпоративних структур на сучасному етапі розвитку світової економіки;
- міжнародні стандарти соціального і корпоративного управління, особливості управління соціальною та корпоративною організацією в Україні, законодавчі акти, що регулюють соціальні та корпоративні відносини в Україні;
- механізми управління соціальними структурами та корпораціями;
- інформаційне забезпечення процесу соціального та корпоративного управління;

вміти:

- володіти принципами формування систем стратегічного управління корпораціями та соціальними структурами;
- формувати організаційні структури соціального та корпоративного типу;
- застосовувати інструменти економічного та організаційного механізмів управління корпораціями та соціального управління;
- організовувати взаємоузгодження діяльності представницьких, виборних та виконавчих органів управління акціонерними товариствами;

- використовувати сучасні методи вивчення ринку та методи впливу на прийняття рішень учасниками соціальних та корпоративних відносин;
- досягати оптимального рівня задоволення інтересів та потреб суб'єктів соціальних та корпоративних відносин.

Відповідно до освітньо-професійної програми “Менеджмент” за спеціальністю 073 “Менеджмент” другого (магістерського) рівня вищої освіти у здобувачів вищої освіти в процесі вивчення дисципліни мають бути сформовані наступні компетентності:

загальні:

- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

фахові:

- СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

3. Очікувані результати навчання, що базуються на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою:

- Р6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;
- Р7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації середині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- Р9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- Р10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку та вирішення професійних задач.
- Р12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття та економічна природа корпорації та соціального й корпоративного управління

Тема 1. Поняття та економічна природа корпорації. Сутність корпоративної соціальної відповідальності

Історія виникнення та розвитку корпоративної форми господарювання.

Поняття та ознаки корпорації. Спільні ознаки корпоративна форми господарювання: відокремленість; обмежена відповідальність; централізація управління; вільна передача часток власності. Види корпорацій. Класична корпоративна структура. Державні корпорації. Креативні корпорації.

Сутність корпоративної соціальної відповідальності. Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності. Особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку: соціальна відповідальність людини, держави, суспільства. Добровільна і примусова соціальна відповідальність. Принципи корпоративної соціальної відповідальності.

Тема 2. Сутність та теоретичні основи корпоративного управління

Сучасні підходи до визначення корпоративного управління: приватний (внутрішня архітектура); суспільний (зовнішні відносини); нормативний; економічний; управлінський.

Завдання корпоративного управління. Групи чинників, що впливають на корпоративне управління.

Суб'єкти та об'єкти корпоративного управління. Основні інтереси та шляхи впливу окремих груп суб'єктів корпоративного управління. Корпоративні права.

Стандарти корпоративного управління. Міжнародний та національний досвід формування стандартів корпоративного управління. Структура стандартів корпоративного управління.

Загальні вимоги до принципів корпоративного управління: своєчасність та повнота звітності; встановлення процедури голосування та підготовка матеріалів для голосування за довіреністю; прозорість управління; формування власних кодексів корпоративного управління; справедливість; стратегічне планування.

Принципи корпоративного управління Організації економічного співробітництва та розвитку. Принципи корпоративного управління Європейського банку реконструкції та розвитку. Принципи корпоративного управління групи „Євроакціонери”.

Тема 3. Моделі корпоративного управління. Моделі корпоративної соціальної відповідальності

Основні ознаки або елементи моделі корпоративного управління. Фактори, які визначають структуру управління корпорацією (акціонерним товариством) у конкретній країні.

Англо-американська модель.

Німецька (західноєвропейська) модель корпоративного управління.

Японська модель корпоративного управління.

Перехідна модель корпоративного управління.

Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності. Характерні риси американської, японської (азійської), європейської моделі корпоративної соціальної відповідальності; її різновиди в державах ЄС. Державне регулювання як особливість континентальної моделі корпоративної соціальної відповідальності. Українська модель соціальної відповідальності.

Змістовий модуль 2. Господарські товариства як об'єкт корпоративного управління

Тема 4. Поняття та види господарських товариств в Україні

Види господарських товариств. Акціонерні товариства. Товариства з обмеженою відповідальністю. Товариства з додатковою відповідальністю. Повні товариства. Командитні товариства.

Переваги товариств з обмеженою відповідальністю перед акціонерними товариствами.

Процедура створення господарського товариства. Етапи процедури створення господарського товариства. Державна реєстрація суб'єкта господарювання.

Тема 5. Акціонерні товариства як об'єкт корпоративного управління

Засновники, учасники та акціонери. Права акціонерів: власників простих та привілейованих акцій.

Вирішення загальними зборами акціонерного товариства питань, окрім випадків, зазначених у статуті. Вплив акціонерів на роботу акціонерного товариства. Фактори, які дають можливості акціонерам здійснювати значний вплив на діяльність корпорації та висувати високі вимоги до органів управління.

Класифікація акціонерів з позиції корпоративного управління.

Пріоритетні риси, які притаманні переліченим групам акціонерів. Дві основні групи акціонерів, які мають найбільше значення для корпоративного управління: внутрішні акціонери (інсайдери) та зовнішні акціонери (аутсайдери).

Незалежні акціонери. Дрібні акціонери. Великі акціонери. Пов'язані акціонери. Фінансово зв'язані акціонери. Технологічно зв'язані акціонери. Структура володіння акціями. Вплив акціонерів на корпоративне управління залежно від розміру пакета акцій

Змістовий модуль 2. Управління підприємством на засадах корпоративної соціальної відповідальності

Тема 6. Взаємодія бізнес-влада-товариство в рамках соціальних програм та проектів

Моделі взаємодії бізнесу, влади та суспільства в рамках корпоративної соціальної відповідальності. Державно-приватне партнерство як форма взаємодії бізнесу та держави в сфері корпоративної соціальної відповідальності. Взаємодія державного, недержавного та приватного секторів в сфері корпоративної соціальної відповідальності. Роль і місце національних проектів у стратегічному розвитку корпоративної соціальної відповідальності.

Тема 7. Інформація в системі корпоративного управління

Визначення та характеристики управлінської інформації. Властивості інформації: цінність, достовірність, актуальність Класифікація управлінської інформації. Зовнішні та внутрішні інформаційні джерела. Формування інформаційної системи корпорації.

Забезпечення ділових операцій. Забезпечення прийняття управлінських рішень. Забезпечення стратегічної переваги. Структура інформаційної системи. Принципи інформаційної системи.

Ключові види інформаційної діяльності: одержання, використання, поширення, захист та зберігання інформації.

Розкриття та захист інформації. Основні принципи розкриття інформації про товариство. Відомості, що повинні бути включені в інформацію про емісію цінних паперів. Регулярна інформація. Особлива інформація. Конфіденційна інформація. Таємна інформація. Комерційна таємниця товариства.

Тема 8. Інструменти соціальної відповідальності управління підприємством. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні

Соціально орієнтований менеджмент. Соціально орієнтований маркетинг. Соціальний проект. Розробка та реалізація соціального проекту.

Внутрішня та зовнішня соціальна політика компанії. Ефективність управління з урахуванням корпоративної соціальної відповідальності.

Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні. Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу. Напрямки державної політики сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Всього	в тому числі			Всього	в тому числі		
Лекції		Практичні заняття	Самостійн а робота	Лекції		Практичні заняття	Самостійн а робота	
Змістовий модуль 1. Поняття та економічна природа корпорації та соціального й корпоративного управління								
Тема 1. Поняття та економічна природа корпорації. Сутність корпоративної соціальної відповідальності	10	2	1	7	11	0,5	0,5	10
Тема 2. Сутність та теоретичні основи корпоративного управління	10	2	1	7	11	0,5	0,5	10
Тема 3. Моделі корпоративного управління. Моделі корпоративної соціальної відповідальності	11	2	2	7	12	0,5	1,5	10
Разом за змістовим модулем	31	6	4	21	32	1,5	0,5	30
Змістовий модуль 2. Управління підприємством на засадах корпоративної соціальної відповідальності								
Тема 4. Поняття та види господарських товариств в Україні	12	2	2	8	11,5	1	0,5	10

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Всього	в тому числі			Всього	в тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 5. Акціонерні товариства як об'єкт корпоративного управління	11	2	2	7	11,5	1	0,5	10
Тема 6. Взаємодія бізнес-влада-товариство в рамках соціальних програм та проектів	12	2	2	8	11,5	1	0,5	10
Тема 7. Інформація в системі корпоративного управління	12	2	2	8	11,5	1	0,5	10
Тема 8. Інструменти соціальної відповідальності управління підприємством. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності В Україні	12	2	2	8	11	0,5	0,5	10
Разом за змістовим модулем	59	10	10	39	57	4,5	2,5	50
Усього годин	90	16	14	60	90	6	4	80

6. Теми практичних занять

№ з/п	Мод.	Тема	Кількість годин	
			Денна ф.	Заочна ф.
1	1	Розподіл функцій управління корпораціями	2	0,5
2		Організаційна структура корпорації. Здійснення контролю в корпораціях	2	0,5
3	2	Прийняття управлінських рішень в корпораціях	2	0,5
4		Особливості розроблення та реалізації корпоративної стратегії	2	0,5
5		Методи управління корпоративною власністю	2	0,5
6		Удосконалення діяльності органів управління корпорацією. Оцінка якості корпоративного управління	2	1,0
7		Корпоративна культура. Кодекс корпоративної поведінки	2	0,5
Всього			14	4

7. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача вищої освіти над засвоєнням навчального матеріалу з навчальної дисципліни може виконуватись у бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах та передбачає:

- опрацювання лекційного матеріалу – 20 годин;
- підготовку до практичних занять – 24 годин;
- підготовка до модульних контрольних робіт – 6 годин;
- вивчення матеріалу програмного курсу, що винесений на самостійне опрацювання – 10 годин.

Питання курсу, що винесені на самостійне опрацювання

№ з/п	Питання курсу	Кількість годин	
		Денна ф.	Заочна ф.
1.	Об'єднання підприємств як об'єкт корпоративного управління.	6	8
2.	Інтеграційні форми бізнесу	6	8
3.	Холдингова організація як інтегрована корпоративна структура	6	8
4.	Корпоративні об'єднання в Україні.	6	8
5.	Вплив зовнішнього середовища на функціонування корпорації	6	8
6.	Особливості системи інформації в акціонерному товаристві, її використання та зберігання	6	8
7.	Практика регулювання конфліктів інтересів у акціонерному товаристві	6	8
8.	Механізм регулювання фондів у акціонерному товаристві	6	8
9.	Досвід корпоративного управління в постсоціалістичних країнах	6	8
10.	Порівняльний аналіз прав акціонерів різних країн	6	8
	Разом	60	80

Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти виступає формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для найбільш повної реалізації творчих можливостей останніх через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Індивідуальне науково-дослідне завдання виконується у вигляді реферату з елементами наукових досліджень з даної дисципліни. При написанні ІНДЗ слід пам'ятати, що дане дослідження являє собою виклад у вигляді спеціально підготовленого рукопису в твердому переплетенні наукового матеріалу за конкретним змістом заявленої тематики і є результатом самостійного вивчення здобувачем вищої освіти науково-методичних і навчальних робіт.

Зміст роботи виконується згідно основних вимог до структури й оформлення реферату з дисципліни "Соціальний та корпоративний менеджмент". Робота складається з титульного аркушу, змісту, вступу, основної частини, висновків, списку використаної літератури та додатків. Здобувач вищої освіти в ІНДЗ стисло, логічно й аргументовано викладає зміст і результати досліджень.

У висновках узагальнюються відповіді на кожне завдання роботи, зазначене у вступі. Наводиться практичне значення отриманих результатів. Додатки включають нормативно-правові акти органів державної влади України, які регламентують здійснення тих завдань, які за варіантом здобувач вищої освіти структурує, формує й наводить теоретично, враховуючи опрацювання джерел науково-методичної, прикладної і навчальної спрямованості.

Обсяг основного тексту ІНДЗ складає 15-35 сторінок. Під час захисту роботи на критерії оцінювання впливають наступні фактори: ζ висвітлення та обґрунтування актуальності теми; ζ грамотно сформульована мета роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставлених цілей; ζ чітко побудований зміст роботи; ζ визначення об'єкту, предмету та методів дослідження; ζ формування й узагальнення висновків; ζ надання відповідей на додаткові запитання.

Теми для теоретичної частини ІНДЗ
(обираються згідно двох останніх цифр залікової книжки)

1. Проаналізувати динаміку кількості відкритих та закритих акціонерних товариств в Україні за останні п'ять років (представити результати в таблиці). Виявити тенденцію зміни частки відкритих акціонерних товариств (відобразити на круговій діаграмі). Побудувати таблицю "Порівняльна характеристика ВАТ та ЗАТ" за аспектами: 1) система управління; 2) капітал; 3) засновники.

2. Розкрити особливості системи інформації в акціонерному товаристві, її використання та зберігання. Виявити ступінь відповідності порядку надання інформації в АТ чинному законодавству України.

3. Охарактеризувати органи управління акціонерним товариством (скласти органіграму, надати коментарій щодо змін в управлінні, які відбувались протягом останніх двох років). Відобразити практику регулювання конфліктів інтересів у акціонерному товаристві.

4. Описати порядок оформлення трудових відносин з членами органів управління ВАТ та умови оплати праці посадових осіб, (форми оформлення трудових відносин, види та форми оплати праці).

5. Описати політику та порядок сплати дивідендів в АТ. За останні два роки привести розрахунки дивідендів по акціях.

6. Охарактеризувати механізм регулювання фондів у АТ, порядок їх створення та напрями використання, (відобразити практичний механізм за останні 2 роки).

7. Проаналізувати в розрізі регіонів України темпи розвитку корпорації (АТ) за останні п'ять років. Результати представити в таблиці. Скласти таблицю, в якій відобразити частку АТ за галузями економіки.

8. Порівняти методи та форми дивідендної політики на підприємствах України.

9. Проаналізувати наявність та використання локальних нормативних актів на ВАТ/ЗАТ (всі розроблені положення). Систематизувати локальні (внутрішні) нормативні акти за рівнями управління.

10. Кодекс корпоративної поведінки: характеристика змісту. Скласти кодекс поведінки ВАТ.

11. Здійснити порівняльний аналіз прав акціонерів різних країн.

12. Проаналізувати три моделі (американську, німецьку, японську) корпоративних відносин. Порівняльну характеристику за певними елементами оформити в таблиці.

13. Проаналізувати та надати оцінку досвіду корпоративного управління в постсоціалістичних країнах (Україна, Росія, Польща).

14. Проаналізувати порядок роботи правління АТ: автономність роботи членів правління, взаємодія в інтересах єдиної стратегії товариства, підготовка та проведення засідань правління, відповідальність членів правління.

15. Дослідити форми залучення та формування фінансових ресурсів АТ (цінні папери, умови їх використання, види).

16. Характеристика депозитарної системи України і, зокрема, в АТ.

17. Методи вирішення кризових ситуацій між менеджментом і найнятими робітниками в системі корпоративного управління.

18. Менеджмент вищої ланки: правове закріплення прав і обов'язків, методи стимулювання їх роботи в корпоративному секторі.

19. Проблеми вдосконалення законодавства у сфері корпоративного управління.

8. Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

9. Методи оцінювання

МО2 – усне або письмове опитування;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО10 – залік.

10. Засоби діагностики результатів навчання (засоби оцінювання та методи демонстрування результатів):

- усне опитування;
- тестовий контроль знань;
- модульні контрольні роботи;
- реферати та презентації за результатами їх виконання;
- ситуаційні завдання;
- бізнес-кейси;
- захист звітів за результатами виконання практичних занять;
- залік.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

За складання екзамену

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий екзамен	Сума	
модуль 1			модуль 2				модуль 3				20	100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			T12
6	8	6	8	6	6	6	6	8	6	6			8

За виконання ІНДЗ

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 60	до 20	до 20	100

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення з дисципліни складається з наступних складових:

1) Мединська Т.І. Конспект лекцій з навчальної дисципліни „Соціальний та корпоративний менеджмент” для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 073 „Менеджмент” ОПП “Менеджмент”. Рівне: РДГУ, 2020. 56 с.

2) Мединська Т.І. Методичні вказівки до проведення практичних занять з навчальної дисципліни “Соціальний та корпоративний менеджмент” для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 073 „Менеджмент” ОПП “Менеджмент”. Рівне: РДГУ, 2020. 32 с.

3) Мединська Т.І. Методичні вказівки до самостійного вивчення навчальної дисципліни “Соціальний та корпоративний менеджмент” для

здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 073 „Менеджмент” ОПП “Менеджмент”. Рівне: РДГУ, 2020. 32 с.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Формування принципів корпоративного управління.
2. Соціальна відповідальність у корпоративному управлінні в Україні.
3. Національні стандарти США у сфері корпоративного управління.
4. Англоамериканська модель корпоративного управління.
5. Західноєвропейська модель корпоративного управління.
6. Японська модель корпоративного управління.
7. Перехідна модель корпоративного управління.
8. Історичні передумови виникнення акціонерних товариств.
9. Акціонерні товариства в Україні.
10. Міжнародні стандарти практики корпоративного управління.
11. Форми існування акціонерного капіталу.
12. Світовий досвід державного регулювання корпоративного сектора.
13. Державне регулювання корпоративного сектора в Україні.
14. Фондовий ринок України.
15. Позабіржові фондові ринки.
16. Інвестиційні фонди в Україні.
17. Функціонування інвестиційних компаній в Україні.
18. Довірчі товариства в Україні.
19. Прозорість та розкриття інформації в корпораціях.
20. Контроль за фінансово-господарською діяльністю корпорацій.
21. Міжнародні стандарти фінансової звітності корпорацій.
22. Дивідендна політика в акціонерних товариствах.
23. Формування дивідендної політики в сільськогосподарських підприємствах.
24. Дивідендна політика на підприємствах АПК.
25. Антикризове управління в корпораціях.

15. Рекомендована література

Нормативно-правова література

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року, №254/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Корпоративне управління / Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmsc.gov.ua/activities/corpmanagement>.
3. Господарський кодекс України редакція від 17.06.2018, підстава 2275-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
4. Цивільний кодекс України редакція від 02.08.2018, підстава 2505-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

5. Закон України “Про акціонерні товариства” редакція від 17.06.2018, підстава 2275-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
6. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.91 р. //www.nau.kiev.ua.
7. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.96 р. URL: www.nau.kiev.ua.
8. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.03 р. URL: www.nau.kiev.ua.
9. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів“ від 01.01.2018 р. № 2210-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-19>.
10. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об’єктами державної та комунальної власності” від 02.06.2016 р. № 1405-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1405-19>.
11. Закон України “Про Державну програму приватизації“ від 18.05.2000 р. URL: www.nau.kiev.ua.
12. ЗУ “Про Фонд державного майна” // Урядовий кур’єр. 19.01.2012. № 14.
13. Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії: Указ Президента України від 19.02.94 р.//www.nau.kiev.ua.
14. Про корпоратизацію підприємств: Указ Президента України від 15.06.93 р. URL: www.nau.kiev.ua.
15. Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні: Закон України від 10.12.97 р. URL: www.nau.kiev.ua.
16. Про цінні папери і фондову біржу: Закон України від 18.06.91 р. URL: www.nau.kiev.ua.
17. Указ Президента “Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку” від 23.11.2011 р. №1063/2011 // “Урядовий кур’єр”. 7.12.2011 р. №228.
18. Указ Президента України “Про Положення про Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном“ від 13.04.2011р. № 451/2011 // “Урядовий кур’єр”. 11.05.2011. №83.
19. Звіт за результатами управління корпоративними правами держави в господарських товариствах, національних акціонерних і холдингових компаніях за 2008 рік. Київ, ФДМУ, 2009. URL: www.spfu.gov.ua.
20. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку “Про затвердження Принципів корпоративного управління” від 22.07.2014 р. № 955. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/rshennya-pro-zatverdzhennya-printsipv-korporativnogo-upravlnnya/>.
21. Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу // Відомості Верховної Ради України (ВВР). № 29. Ст. 367.
22. Рекомендації з найкращої практики корпоративного управління для акціонерних товариств України. // Бюлетень “Цінні папери України”. Спецвипуск. № 3. 2002.

23. Керівні принципи ОЕСР щодо корпоративного врядування на підприємствах державної форми власності, редакція 2015 року / OECD Publishing. Париж, 2019. URL: <https://doi.org/10.1787/9789264312906-uk>.
24. Результати діяльності 100 найбільших державних підприємств України за 2018 рік / Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=40a27e1b-8234-43d3-a37f-c4c752729fca&tag=FinansovaZvitnistPidprimstv>.
25. Річна звітність про виконання Державного бюджету України за відповідний рік / Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu>.
26. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 25.02.2016 № 4 “Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з бізнес-правовідносин”. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
27. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в банках України: Рішення Правління Національного банку України № 814-р від 3 грудня 2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/vr814500-18>.

Основна література

1. Григор'єва О.В. Корпоративна соціальна відповідальність: навчально-методичний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2017. 88 с.
2. Курінна І., Малярчук В., Саприкіна М., Супрунюк М., Трегуб О. Прозорість і корпоративна соціальна відповідальність. К.: Поліграфія “Юстон”, 2015. 47 с.
3. Олійник О.О. Соціальна відповідальність: Навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 222 с.
4. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут”. 2015. 80 с.
5. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект/монографія: редкол.; за наук. ред. А. Я. Кузнецової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник. Київ: ДВНЗ “Університет банківської справи”, 2019. 311 с.
6. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / [А. М. Колот, О. А. Грішнова та ін.] ; за заг. ред. д.е.н., проф. А. М. Колота. К.: КНЕУ, 2015. 519 с.
7. Бандурко О.М. Фінансова діяльність підприємства: Підручник/ О.М. Бандурка. К.: Либідь, 2002. 384 с.
8. Бізнес-право: навчальний посібник / О. В. Гарагонич, С. М. Грудницька, Е. Е. Бекірова, Ю. М. Бесага [та ін.]; за заг. ред. О. В. Гарагонича, С. М. Грудницької. К.: Видавничий дім “Слово”, 2014. 344 с.
9. Бізнес-право України : підручник / В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва [та ін.]; за заг. ред. В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010. 384 с.

10. Бізнес-право України [текст]: Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К.: “Центр учбової літератури”, 2013. 256 с.
11. Смітюх А. В. Бізнес-право у схемах: навч. посіб. / А. В. Смітюх. К.: Істина, 2012. 271 с.
12. Корпоративне право України: підруч. / [В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва [та ін.]; за заг. ред. В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010. 384 с.
13. Андрушків Б. М. Корпоративне управління: навч. посіб. / Б. М. Андрушків, С. П. Черничинець. К.: Кондор, 2011. 528 с.
14. Бандурко О.М. Фінансова діяльність підприємства: Підручник/ О.М. Бандурка. К.: Либідь, 2002. 384 с.
15. Гладунов О. В. Корпоративний менеджмент : навч. посіб. / О. В. Гладунов, О. В. Дейнега, Т. М. Микитин. – Рівненський держ. гуманітарний ун-т; Рівненський ін-т слов'янознавства Київського славістичного ун-ту. Рівне, 2002. 244 с.
16. Довгань Л.Є., Пастухова В.В., Савчук Л.М. Корпоративне управління. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2007. 180 с.
17. Задихайло Д.М., Кібенко О.Р., Назарова Г.В. Корпоративне управління: Навчальний посібник. Х.: Еспада, 2003. 688 с.
18. Козаченко Г.В., Воронкова А.Е. Корпоративне управління: Підручник для вузів. Київ: Лібра, 2004. 368 с.
19. Корпоративне управління: навчальний посібник / С. І. Сергійчук. Миколаїв: НУК, 2016. 228 с.
20. Ігнатєєва І.А. Корпоративне управління: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 600 с.
21. Небава Н.Г. Теорія корпоративного управління: Вузлові питання: Навч. Посібник. К.: ЦНЛ. 2004. 245 с.
22. Мальська М.П., Мандюк Н.Л., Занько Ю.С. Корпоративне управління: теорія та практика. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 360 с.
23. Мостенька Т.Л., Новак В.О., Луцький М.Г., Симоненко Ю.Г. Корпоративне управління : Підручник . К.: Каравела, Піча Ю.В., 2008. 384 с.
24. Сазонець І.Л. Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій: Навч.пос. К.: ЦУЛ, 2008. 304 с.
25. Тетарчук І.В. Корпоративне право України. Для підготовки до іспитів. К.: ЦУЛ. 2019. 256 с.
26. Євтушевський В.А. Корпоративне управління: Підручник. К.: Знання, 2006. 406 с.
27. Шиян Д.Б. Фінансовий аналіз: Навч. посібн. / Д.Б. Шиян, Н.І. Строченко. К.: Видавництво А.С.К., 2003. 240 с.

Допоміжна література

1. Баюра Д. О. Удосконалення корпоративного управління в умовах глобалізації / Д. О. Баюра // Вісник економічної науки України. 2012. № 1 (21). С. 23-26.

2. Ровинська К. І. Державне регулювання капіталізації банків (організаційно-корпоративні засади) [Електронний ресурс] / К. І. Ровинська // Науковий вісник Академії муніципального управління. Управління. 2010. Вип. 1. С. 237-243. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_upravl_2010.
3. Смітюх А. В. Щодо визначення поняття корпоративних прав учасника господарського товариства / А. В. Смітюх // Правова держава, 2015. № 20. С. 81-86.
4. Бутрин-Бока Н. С. Правове закріплення визначення поняття “корпоративні права” за законодавством України / Н. С. Бутрин-Бока // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції, 2016. Вип. 2. С. 54-57.
5. Рабовська С. Правовий зміст корпоративних прав за ГК та їх складові частини // Право України, 2005. № 7. С. 68-71.
6. Цікало В. І. Корпоративні права: поняття, ознаки та класифікація / В. І. Цікало // Право України. 2010. № 11. С. 102-111.

16. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [сайт <http://www.kmu.gov.ua>].
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [сайт <http://www.minfin.gov.ua>].
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України [сайт <http://www.me.gov.ua>].
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [сайт <http://www.ukrstat.com.ua>].
5. Офіційний сайт Верховної Ради України [сайт <http://www.budget.rada.gov.ua>].
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [сайт <http://www.nbuv.gov.ua>].
7. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки [сайт <http://www.alpha.rada.kiev.ua>].
8. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича [сайт <http://www.lib-gw.univ.kiev.ua>].

Інтернет-адреса ресурсу	Назва ресурсу
http://www.ssmc.gov.ua/	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку
http://www.pfts.com/uk/	Фондова біржа - Перша фондова торговельна система
http://eds.ssmc.gov.ua/	Електронна система розкриття інформації на ринку ЦП
http://www.smida.gov.ua/	Система розкриття інформації на фондовому ринку України
http://www.afr.com.ua/	Агентство фондового ринку

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	“Соціальний та корпоративний менеджмент”
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	<u>3</u> кредити / <u>90</u> годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Мединська Тетяна Ігорівна
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	Посилання на заголовок інформації про викладача на сайті кафедри менеджменту РДГУ https://cutt.ly/TWO9AWs Профіль викладача у Facebook - https://www.facebook.com/profile.php?id=100001034865079
Е-mail викладача:	tetiana.medynska@rshu.edu.ua
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	https://drive.google.com/drive/folders/1ua5c48lu6hV1C7n0ifxRgX_dVtZjkEI?usp=sharing
Мова викладання	українська
Консультації	https://cutt.ly/QW1vKjz

Цілі навчальної дисципліни

Основна мета дисципліни “Соціальний та корпоративний менеджмент” – розгляд теоретичних основ та інституційних й інформаційних інструментів і методів забезпечення функціонування системи корпоративного та соціального управління на підприємствах/організаціях корпоративного й соціального типу.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є наступні:

- засвоїти основний понятійний апарат соціального та корпоративного управління і права;
- дослідити організаційно-управлінські відносини щодо формування і використання акціонерного капіталу;
- розкрити основні принципи та закони розвитку корпорацій та соціальних установ;
- ознайомлення з методиками використання базових інструментів та механізмів соціального та корпоративного управління;

- розробити механізми, засоби та інструменти ефективної організації і координації дій учасників соціальних та корпоративних взаємин;
- формувати ефективні рішення у сфері соціального та корпоративного управління.

Інтегровані вимоги до знань та умінь з даної навчальної дисципліни передбачають, що у результаті її вивчення здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- тенденції розвитку соціальних та корпоративних структур на сучасному етапі розвитку світової економіки;
- міжнародні стандарти соціального і корпоративного управління, особливості управління соціальною та корпоративною організацією в Україні, законодавчі акти, що регулюють соціальні та корпоративні відносини в Україні;
- механізми управління соціальними структурами та корпораціями;
- інформаційне забезпечення процесу соціального та корпоративного управління;

вміти:

- володіти принципами формування систем стратегічного управління корпораціями та соціальними структурами;
- формувати організаційні структури соціального та корпоративного типу;
- застосовувати інструменти економічного та організаційного механізмів управління корпораціями та соціального управління;
- організовувати взаємоузгодження діяльності представницьких, виборних та виконавчих органів управління акціонерними товариствами;
- використовувати сучасні методи вивчення ринку та методи впливу на прийняття рішень учасниками соціальних та корпоративних відносин;
- досягати оптимального рівня задоволення інтересів та потреб суб'єктів соціальних та корпоративних відносин.

Відповідно до освітньо-професійної програми “Менеджмент” за спеціальністю 073 “Менеджмент” другого (магістерського) рівня вищої освіти у здобувачів вищої освіти в процесі вивчення дисципліни мають бути сформовані наступні **компетентності**:

загальні:

- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

фахові:

- СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;
- СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Очікувані **результати навчання**, що базуються на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою:

- Р6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

- P7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації середині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- P9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- P10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку та вирішення професійних задач.
- P12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни “Соціальний та корпоративний менеджмент” значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: “Менеджмент”, “Операційний менеджмент”, “Корпоративне управління”, “Соціальна відповідальність бізнесу”.

Мотивація здобувачів вищої освіти: Пояснення, наведення прикладів і кейсів, яким чином знання, отримані в університеті, стануть в нагоді здобувачам у майбутньому. Здобувач вищої освіти приходить до навчального закладу для того, щоб стати гарним фахівцем у своїй галузі. Йому відкриваються можливості практичного використання знань. Здобувачу дуже важливо, щоб викладач був його наставником, щоб до нього можна було звернутися за допомогою під час навчального процесу, обговорити хвилюючі і незрозумілі питання. Також не слід забувати і про прояв поваги до здобувачів вищої освіти. Який би він не був, здобувач вищої освіти в будь-якому випадку вимагає до себе відповідного ставлення.

Спільна (групова) діяльність передбачає діяльність здобувачів вищої освіти у складі малочисельних груп (3–5 осіб), яких може бути декілька в одній аудиторії, об’єднаних спільною навчальною метою, в умовах відносин відповідальної взаємозалежності, поєднання контролю за динамікою професійної компетентності з боку викладача з самооцінкою та взаємооцінкою студентів.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти *обов’язкова*: виконання домашніх завдань; підготовка до лекцій та занять; *рекомендована*: участь у роботі наукових гуртків, конференціях, підготовка наукових тез, статей, доповідей тощо; *ініційована*: участь у різноманітних конкурсах, олімпіадах, вікторинах, виготовлення наочних та підготовка технічних засобів навчання тощо. За рівнем прояву творчості самостійна робота здобувачів передбачена як *репродуктивна, реконструктивна, евристична та дослідницька*.

Перелік тем
Змістовий модуль № 1
Поняття та економічна природа корпорації та соціального й
корпоративного управління

Тема 1. Поняття та економічна природа корпорації. Сутність корпоративної соціальної відповідальності

Історія виникнення та розвитку корпоративної форми господарювання.

Поняття та ознаки корпорації. Спільні ознаки корпоративна форми господарювання: відокремленість; обмежена відповідальність; централізація управління; вільна передача часток власності. Види корпорацій. Класична корпоративна структура. Державні корпорації. Креативні корпорації.

Сутність корпоративної соціальної відповідальності. Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності. Особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку: соціальна відповідальність людини, держави, суспільства. Добровільна і примусова соціальна відповідальність. Принципи корпоративної соціальної відповідальності.

Тема 2. Сутність та теоретичні основи корпоративного управління

Сучасні підходи до визначення корпоративного управління: приватний (внутрішня архітектура); суспільний (зовнішні відносини); нормативний; економічний; управлінський.

Завдання корпоративного управління. Групи чинників, що впливають на корпоративне управління.

Суб'єкти та об'єкти корпоративного управління. Основні інтереси та шляхи впливу окремих груп суб'єктів корпоративного управління. Корпоративні права.

Стандарти корпоративного управління. Міжнародний та національний досвід формування стандартів корпоративного управління. Структура стандартів корпоративного управління.

Загальні вимоги до принципів корпоративного управління: своєчасність та повнота звітності; встановлення процедури голосування та підготовка матеріалів для голосування за довіреністю; прозорість управління; формування власних кодексів корпоративного управління; справедливість; стратегічне планування.

Принципи корпоративного управління Організації економічного співробітництва та розвитку. Принципи корпоративного управління Європейського банку реконструкції та розвитку. Принципи корпоративного управління групи „Євроакціонери”.

Тема 3. Моделі корпоративного управління. Моделі корпоративної соціальної відповідальності

Основні ознаки або елементи моделі корпоративного управління. Фактори, які визначають структуру управління корпорацією (акціонерним товариством) у конкретній країні.

Англо-американська модель.

Німецька (західноєвропейська) модель корпоративного управління.

Японська модель корпоративного управління.

Перехідна модель корпоративного управління.

Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності. Характерні риси американської, японської (азійської), європейської моделі корпоративної соціальної відповідальності; її різновиди в державах ЄС. Державне регулювання як особливість континентальної моделі корпоративної соціальної відповідальності. Українська модель соціальної відповідальності.

Змістовий модуль № 2. Управління підприємством на засадах корпоративної соціальної відповідальності

Тема 4. Поняття та види господарських товариств в Україні

Види господарських товариств. Акціонерні товариства. Товариства з обмеженою відповідальністю. Товариства з додатковою відповідальністю. Повні товариства. Командитні товариства.

Переваги товариств з обмеженою відповідальністю перед акціонерними товариствами.

Процедура створення господарського товариства. Етапи процедури створення господарського товариства. Державна реєстрація суб'єкта господарювання.

Тема 5. Акціонерні товариства як об'єкт корпоративного управління

Засновники, учасники та акціонери. Права акціонерів: власників простих та привілейованих акцій.

Вирішення загальними зборами акціонерного товариства питань, окрім випадків, зазначених у статуті. Вплив акціонерів на роботу акціонерного товариства. Фактори, які дають можливості акціонерам здійснювати значний вплив на діяльність корпорації та висувати високі вимоги до органів управління.

Класифікація акціонерів з позиції корпоративного управління.

Пріоритетні риси, які притаманні переліченим групам акціонерів. Дві основні групи акціонерів, які мають найбільше значення для корпоративного управління: внутрішні акціонери (інсайдери) та зовнішні акціонери (аутсайдери).

Незалежні акціонери. Дрібні акціонери. Великі акціонери. Пов'язані акціонери. Фінансово зв'язані акціонери. Технологічно зв'язані акціонери. Структура володіння акціями. Вплив акціонерів на корпоративне управління залежно від розміру пакета акцій

Тема 6. Взаємодія бізнес-влада-товариство в рамках соціальних програм та проектів

Моделі взаємодії бізнесу, влади та суспільства в рамках корпоративної соціальної відповідальності. Державно-приватне партнерство як форма взаємодії бізнесу та держави в сфері корпоративної соціальної відповідальності. Взаємодія державного, недержавного та приватного секторів в сфері корпоративної соціальної відповідальності. Роль і місце національних проектів у стратегічному розвитку корпоративної соціальної відповідальності.

Тема 7. Інформація в системі корпоративного управління

Визначення та характеристики управлінської інформації. Властивості інформації: цінність, достовірність, актуальність. Класифікація управлінської інформації. **Зовнішні та внутрішні інформаційні джерела. Формування інформаційної системи корпорації.**

Забезпечення ділових операцій. Забезпечення прийняття управлінських рішень. Забезпечення стратегічної переваги. Структура інформаційної системи. Принципи інформаційної системи.

Ключові види інформаційної діяльності: одержання, використання, поширення, захист та зберігання інформації.

Розкриття та захист інформації. Основні принципи розкриття інформації про товариство. Відомості, що повинні бути включені в інформацію про *емісію цінних паперів*. *Регулярна інформація. Особлива інформація. Конфіденційна інформація. Таємна інформація. Комерційна таємниця товариства.*

Тема 8. Інструменти соціальної відповідальності управління підприємством. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні

Соціально орієнтований менеджмент. Соціально орієнтований маркетинг. Соціальний проект. Розробка та реалізація соціального проекту.

Внутрішня та зовнішня соціальна політика компанії. Ефективність управління з урахуванням корпоративної соціальної відповідальності.

Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні. Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу. Напрямки державної політики сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Нормативно-правова література

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року, №254/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Корпоративне управління / Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmsc.gov.ua/activities/corpmanagement>.

3. Господарський кодекс України редакція від 17.06.2018, підстава 2275-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
4. Закон України “Про акціонерні товариства” редакція від 17.06.2018, підстава 2275-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
5. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.91 р. [//www.nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua).
6. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.96 р. URL: www.nau.kiev.ua.
7. Звіт за результатами управління корпоративними правами держави в господарських товариствах, національних акціонерних і холдингових компаніях за 2008 рік. Київ, ФДМУ, 2009. URL: www.spfu.gov.ua.
8. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку “Про затвердження Принципів корпоративного управління” від 22.07.2014 р. № 955. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/rshennya-pro-zatverdzhennya-printsipiv-korporativnogo-upravlnnya/>.
9. Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу // Відомості Верховної Ради України (ВВР). № 29. Ст. 367.
10. Рекомендації з найкращої практики корпоративного управління для акціонерних товариств України. // Бюлетень “Цінні папери України”. Спецвипуск. № 3. 2002.

Основна література

1. Григор’єва О.В. Корпоративна соціальна відповідальність: навчально-методичний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2017. 88 с.
2. Курінна І., Малярчук В., Саприкіна М., Супрунюк М., Трегуб О. Прозорість і корпоративна соціальна відповідальність. К.: Поліграфія “Юстон”, 2015. 47 с.
3. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект/монографія: редкол.; за наук. ред. А. Я. Кузнєцової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник. Київ: ДВНЗ “Університет банківської справи”, 2019. 311 с.
4. Корпоративне право України: підруч. / [В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва [та ін.]; за заг. ред. В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010. 384 с.
5. Андрушків Б. М. Корпоративне управління: навч. посіб. / Б. М. Андрушків, С. П. Черничинець. К.: Кондор, 2011. 528 с.
6. Гладунов О. В. Корпоративний менеджмент : навч. посіб. / О. В. Гладунов, О. В. Дейнега, Т. М. Микитин. – Рівненський держ. гуманітарний ун-т; Рівненський ін-т слов’янознавства Київського славістичного ун-ту. Рівне, 2002. 244 с.
7. Ігнат’єва І.А. Корпоративне управління: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 600 с.
8. Небава Н.Г. Теорія корпоративного управління: Вузлові питання: Навч. Посібник. К.: ЦНЛ. 2004. 245 с.

9. Мальська М.П., Мандюк Н.Л., Занько Ю.С. Корпоративне управління: теорія та практика. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 360 с.
10. Мостенька Т.Л., Новак В.О., Луцький М.Г., Симоненко Ю.Г. Корпоративне управління : Підручник . К.: Каравела, Піча Ю.В., 2008. 384 с.
11. Сазонець І.Л. Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій: Навч.пос. К.: ЦУЛ, 2008. 304 с.
12. Тетарчук І.В. Корпоративне право України. Для підготовки до іспитів. К.: ЦУЛ. 2019. 256 с.

Допоміжна література

1. Баюра Д. О. Удосконалення корпоративного управління в умовах глобалізації / Д. О. Баюра // Вісник економічної науки України. 2012. № 1 (21). С. 23-26.
2. Ровинська К. І. Державне регулювання капіталізації банків (організаційно-корпоративні засади) [Електронний ресурс] / К. І. Ровинська // Науковий вісник Академії муніципального управління. Управління. 2010. Вип. 1. С. 237-243. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_uprav1_2010.
3. Смітюх А. В. Щодо визначення поняття корпоративних прав учасника господарського товариства / А. В. Смітюх // Правова держава, 2015. № 20. С. 81-86.
4. Бутрин-Бока Н. С. Правове закріплення визначення поняття “корпоративні права” за законодавством України / Н. С. Бутрин-Бока // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції, 2016. Вип. 2. С. 54-57.
5. Рабовська С. Правовий зміст корпоративних прав за ГК та їх складові частини // Право України, 2005. № 7. С. 68-71.
6. Цікало В. І. Корпоративні права: поняття, ознаки та класифікація / В. І. Цікало // Право України. 2010. № 11. С. 102-111.

Посилання на сайти

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України - [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України - <http:// www.minfin.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України - <http:// www.me.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України - <http:// www.ukrstat.com.ua>.
5. Офіційний сайт Верховної Ради України - <http:// www.budget.rada.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського - <http:// www.nbuv.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки - <http:// www.alpha.rada.kiev.ua>.
8. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича - <http:// www.lib-gw.univ.kiev.ua>.
9. Офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку - <http://www.ssmc.gov.ua/>.
10. Офіційний сайт Фондової біржі- Першої фондової торговельної системи - <http://www.pfts.com/uk/>.
11. Офіційний сайт Електронної системи розкриття інформації на ринку ЦП - <http://eds.ssmc.gov.ua/>.

12. Офіційний сайт Системи розкриття інформації на фондовому ринку України - <http://www.smida.gov.ua/>.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань
- виконання домашніх завдань
- виконання завдань самостійної роботи
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль)
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Word, Excel.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПШ)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК <u>4</u>	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	Р <u>10</u>	Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач	МН-1-МН-6	МО2, МО6-7, МО-10
		Р <u>12</u>	Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом)	МН-1-МН-6	МО2, МО6-7, МО-10
ЗК <u>5</u>	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	Р <u>6</u>	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	МН-1-МН-6	МО2, МО6-7, МО-10
		Р <u>9</u>	Демонструвати навички спілкування в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами	МН-1-МН-6	МО2, МО6-7, МО-10
СК <u>5</u>	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління	Р <u>7</u>	Організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті	МН-1-МН-6	МО2, МО6-7, МО-10

СК <u>8</u>	Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом	Р <u>10</u>	Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач	МН-1-МН-6	МО2, МО6-7, МО-10
-------------	---	-------------	---	-----------	-------------------

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- МН2 – практичний метод (практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- МО2 – усне або письмове опитування,
- МО3 - колоквиум,
- МО4 – тестування;
- МО5 – командні проекти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
- МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
- МО10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни “Соціальний та корпоративний менеджмент”

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
8	8	8	8	8	8	8	8	
Модульний контроль - 18			Модульний контроль - 18					

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії. Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття при наявності допуску викладача. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно регулярно відвідувати заняття, а також регулярно готуватися до занять.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу, повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.